

Deklaracja dotycząca prawa wojny morskiej, Londyn 26 lutego 1909 r.

(B. Winiarski: *Wybór źródeł do nauki prawa międzynarodowego*, Warszawa 1938, s. 130)

Postanowienia wstępne

Podpisane mocarstwa stwierdzają zgodnie, że przepisy zawarte w rozdziałach następujących odpowiadają w swej treści powszechnie uznanym zasadom prawa międzynarodowego.

Rozdział I

O blokadzie podczas wojny

Artykuł 1

Blokada winna być ograniczona do portów i wybrzeży nieprzyjacielskich lub przez nieprzyjaciela zajętych.

Artykuł 2

Stosownie do deklaracji paryskiej z r. 1856 blokada, aby była obowiązująca, musi być rzeczywista, to jest wykonywana przez siłę zbrojną wystarczającą, aby rzeczywiście zabronić dostępu do wybrzeża nieprzyjacielskiego.

Artykuł 3

Czy blokada jest rzeczywista, jest kwestią faktu.

Artykuł 4

Blokada nie będzie uważana za zdjętą, jeżeli na skutek złego stanu pogody siły blokujące chwilowo się oddalą.

Artykuł 5

Blokada winna być bezstronnie stosowana do wszelkich bander.

Artykuł 6

Dowódca sił blokujących może pozwolić okrętom wojennym wejść do portu blokowanego i później zeń wypłynąć.

Artykuł 7

Okręt neutralny w razie niebezpieczeństwa stwierdzonego przez władze sił blokujących może zawinąć do miejscowości blokowanej i później stąd wypłynąć, pod warunkiem, że nic tam nie załaduje ani wyładuje.

Artykuł 8

Aby blokada była obowiązująca, musi być oznajmiona stosownie do art. 9 i notyfikowana stosownie do art. 11 i 16.

Artykuł 9

Blokada zostaje oznajmiona bądź przez mocarstwo blokujące, bądź przez władze morskie działające w jego imieniu.

Deklaracja zawiera:

- 1) datę rozpoczęcia blokady;
- 2) geograficzne granice blokowanego wybrzeża;
- 3) termin do wypłynięcia, który ma być dany okrętom neutralnym.

Artykuł 10

Jeżeli mocarstwo blokujące albo władze morskie działające w jego imieniu nie zastosują się do wskazań, które powinny być podać w deklaracji blokady stosownie do art. 9 p. 1 i 2, deklaracja blokady jest nieważna i konieczne jest wydanie nowej deklaracji, aby blokada mogła mieć skutek prawny.

Artykuł 11

Deklaracja blokady zostaje podana do wiadomości:

1) mocarstwom neutralnym - przez mocarstwo blokujące, w formie powiadomienia wystosowanego do samych rządów lub do ich przedstawicieli przy nim uwierzytelnionych;

2) władzom miejscowym - przez dowódcę siły blokującej. Władze te ze swej strony zawiadomią możliwie najrychlej konsulów zagranicznych urzędujących w blokowanym porcie lub pobrzeżu.

Artykuł 12

Prawidła dotyczące oświadczenia i notyfikacji blokady stosują się także wtedy, gdyby blokada została rozszerzana albo po zdjęciu zarządzona na nowo.

Artykuł 13

Dobrowolne zdjęcie blokady jako też wszelkie jej ograniczenie powinno być notyfikowane w sposób przepisany w art. 11.

Artykuł 14

Możność zajęcia okrętu neutralnego z powodu naruszenia blokady zależy od tego, czy rzeczywiście lub domniemanie posiadał o niej wiadomość.

Artykuł 15

O ile nie przeprowadzono dowodu przeciwnego, domniemanie, że okręt wiedział o blokadzie, zachodzi wówczas, gdy opuścił on port neutralny potem, jak blokada została we właściwym czasie notyfikowana mocarstwu, do którego port należy.

Artykuł 16

Jeżeli okręt zbliżający się do blokowanego portu nie wiedział o blokadzie albo gdy nie może zachodzić domniemanie, że o niej wiedział, notyfikuje mu się ją wprost przez oficera jednego z okrętów należących do siły zbrojnej blokującej. Notyfikacja winna być wpisana do księgi okrętowej z zaznaczeniem dnia i godziny oraz geograficznego położenia okrętu w owej chwili.

Artykuł 17

Zajęcie okrętów neutralnych z powodu naruszenia blokady może być uskutecznione tylko w promieniu działalności okrętów wojennych przeznaczonych do zapewnienia skuteczności blokady.

Artykuł 18

Siły zbrojne blokujące nie powinny zagrażać dostępu do portów i wybrzeży neutralnych.

Artykuł 19

Nie można mówić o naruszeniu blokady, które by upoważniało do zajęcia okrętu, w tym czasie gdy kieruje się on do portu nieblokowanego, bez względu na późniejsze przeznaczenie okrętu lub jego ładunku.

Artykuł 20

Okręt, który z naruszeniem blokady wypłynął z portu blokowanego albo usiłował doń zawinąć, może być zajęty, o ile jest ścigany przez okręt należący do siły zbrojnej blokującej. Jeżeli pościgu zaniechano albo blokada została zdjęta, zajęcia nie można już dokonać.

Artykuł 21

Okręt uznany za winny naruszenia blokady zostaje skonfiskowany. Ładunek podlega również konfiskacie, chyba, że zostanie udowodnione, iż w chwili załadowania towaru jego właściciel nie znał i nie mógł znać zamiaru naruszenia blokady.

Rozdział II

O kontrabandzie wojennej

Artykuł 22

Zostają z samego prawa uznane jako kontrabanda wojenna następujące przedmioty i materiały oznaczone jako kontrabanda bezwzględna, a mianowicie:

broń wszelkiego rodzaju włączając w to broń myśliwską i jej części składowe;
pociski i naboje do armat i ręcznej broni wszelkiego rodzaju oraz oddzielne ich części;
proch i materiały wybuchowe specjalnie przeznaczone do celów wojennych;

lawety, jaszczce, przodki, furgony, kuźnie polowe i ich oddzielne części;
części umundurowania i wyekwipowania wojskowego;
rzędy i uprząże wojskowe wszelkiego rodzaju;
zwierzęta wierzchowe, pociągowe i juczne, które mogą być użyte na cele wojenne;
sprzęt obozowy i jego oddzielne części;
płyty pancerne;
okręty i łodzie wojenne oraz oddzielne przedmioty, które mogą być użyte tylko na okręcie wojennym;
narzędzia i przyrządy służące wyłącznie do wyrabiania amunicji wojennej, do wyrabiania i naprawy broni i sprzętu wojennego lądowego i morskiego.

Artykuł 23

Przedmioty i materiały używane wyłącznie na wojnie mogą być dodane do spisu kontrabandy bezwzględnej przez oświadczenie notyfikowanie.

Notyfikacja zostaje skierowana do rządów innych mocarstw lub do ich przedstawicieli uwierzytelnionych przy mocarstwie, które składa oświadczenie. Po rozpoczęciu kroków wojennych notyfikację kieruje się tylko do mocarstw neutralnych.

Artykuł 24

Za kontrabandę wojenną z samego prawa zostają uznane przedmioty i materiały mogące służyć zarówno do użytku wojennego jak pokojowego i objęte nazwą kontrabandy warunkowej, a mianowicie:

żywność;
pasza i ziarno mogące służyć do karmienia zwierząt;
odzież i materiały odzieżowe, obuwie nadające się do użytku wojennego;
złoto i srebro w monetach i sztabach, papiery reprezentujące pieniądze;
powózki wszelkiego rodzaju mogące służyć na wojnie, ich części składowe;
okręty, siatki i łodzie wszelkiego rodzaju, doki pływające, części basenów oraz oddzielne przedmioty;
materiał i tabor kolejowy, materiał telegraficzny, radiotelegraficzny i telefoniczny;
balony i aparaty lotnicze, ich oddzielne części, jako też przynależności, przedmioty i materiały mogące służyć do celów lotniczych;
paliwa i smary;
prochy i materiały wybuchowe specjalnie do wojny nie przeznaczone;
druty kolczaste, jako też narzędzia służące do ich zakładania i przecinania;
podkowy i sprzęt kowalski;
przedmioty siodlarskie i rymarskie;
lornety, lunety, chronometry i różne przyrządy nawigacyjne.

Artykuł 25

Przedmioty i materiały mogące służyć zarówno do użytku wojennego, jak pokojowego, inne niż wymieniane w art. 22 i 24 mogą być dodane do spisu kontrabandy lub przez oświadczenie, które będzie notyfikowane sposobem przewidzianym w art. 23 ust. 2.

Artykuł 26

Jeżeli jedno z mocarstw zrzeka się, o ile to jego dotyczy, traktowania jako kontrabandy wojennej przedmiotów i materiałów należących do jednej z kategorii w art. 22 i 24 wyliczonych, oznajmi ten swój zamiar w oświadczeniu notyfikowanym w sposób wskazany w art. 23 ust. 2.

Przedmioty i materiały nie mogące służyć do użytku wojennego, nie mogą być przez deklarację uznane za kontrabandę wojenną.

Artykuł 27

Przedmioty i materiały nie mogące służyć do użytku wojennego, nie mogą być przez deklarację uznane za kontrabandę wojenną.

Artykuł 28

Nie mogą być przez deklarację uznane za kontrabandę wojenną przedmioty następujące:

bawełna surowa, wełna, jedwab, juta, len, konopie oraz inne surowce przemysłu tkackiego ani ich przędze;

orzechy i ziarna oleiste, koper;

kauczuk, żywice, guma i laka, chmiel;

skóry surowe, rogi, kości i kość słoniowa;

nawozy naturalne i sztuczne włączając w to intraty i fosfaty mające służyć w rolnictwie;

rudy;

ziemie mineralne, glina, wapna, kreda, kamienie łącznie z marmurem, cegła, dachówka z łupku i gliny;

porcelana i szkło;

papier i materiały przygotowane do jego wyrobu;

mydła, farby, włączając w to materiały wyłącznie przeznaczone do ich wyrobu, pokosty i lakiery;

podchloryn wapnia, lug sodowy, soda kaustyczna, siarczan sodu w bryłach, amoniak, siarczan amonu i siarczan miedzi;

maszyny rolnicze, górnicze, tkackie i drukarskie;

kamienie drogie i szlachetne, perły, macica perłowa i korale;

zegary wieżowe, ściennie i kieszonkowe, wyjąwszy chronometry;

artykuły mody i fantazyjne;

pióra wszelkiego rodzaju, włosie i jedwab;

przedmioty służące do umeblowania lub zdobienia, meble i przynależności biurowe.

Artykuł 29

Nie mogą również być uważane za kontrabandę wojenną:

przedmioty i materiały służące wyłącznie do pielęgnowania chorych i rannych. wszelako w wypadku poważnej konieczności wojennej mogą one być rekwirowane za odszkodowaniem, gdy mają przeznaczenie określone w art. 30;

przedmioty i materiały przeznaczone do użytku okrętu, na którym zostały znalezione, jako też do użytku załogi i podróżnych tego okrętu podczas przeprawy.

Artykuł 30

Przedmioty kontrabandy bezwzględnej mogą być zajęte w razie ustalenia, że są przeznaczone dla terytorium nieprzyjacielskiego lub okupowanego przez nieprzyjaciela albo dla jego sił zbrojnych. Okoliczność, że transport tych przedmiotów odbywa się bezpośrednio czy też wymaga przeładowania bądź przewozu drogą lądową - nie ma znaczenia.

Artykuł 31

Przeznaczenie określone w art. 30 jest ostatecznie udowodnione w wypadkach następujących:

gdy towar jest według dokumentów przeznaczony do wyładowania w porcie nieprzyjaciela lub dla dostawy jego siłom zbrojnym;

gdy okręt ma zawijać tylko do portów nieprzyjacielskich albo też gdy ma zatrzymać się w porcie nieprzyjaciela lub zetknąć się z jego siłami zbrojnymi przed zawinięciem do portu neutralnego, do którego według dokumentów towar jest przeznaczony.

Artykuł 32

Papiery okrętowe stanowią zupełny dowód podróży okrętu wiozącego kontrabandę bezwzględna, chyba że okręt spotkany jawnie odchylił się od drogi, której według papierów okrętowych powinien się trzymać i nie może tego odchylenia wytłumaczyć uzasadnioną przyczyną.

Artykuł 33

Przedmioty kontrabandy warunkowej mogą być zajęte w razie ustalenia, że są przeznaczone do użytku sił zbrojnych lub administracji państwa nieprzyjacielskiego, chyba że w tym ostatnim wypadku okoliczności pozwolą stwierdzić, że te przedmioty rzeczywiście nie mogą być użyte w czasie toczącej się wojny; to ostatnie zastrzeżenie nie stosuje się do przesyłek oznaczonych w art. 24 p. 4.

Artykuł 34

Domniemanie przeznaczenia określonego w art. 33 zachodzi wówczas, gdy przesyłka jest zaadresowana do władz nieprzyjacielskich albo do kupca osiedlonego w kraju nieprzyjacielskim i gdy notorycznie wiadomo, że ten kupiec dostarcza nieprzyjacielowi przedmiotów i materiałów tego rodzaju. Dzieje się tak samo, jeżeli miejscem przeznaczenia przesyłki jest twierdza nieprzyjacielska lub inna miejscowość służąca za podstawę dla sił zbrojnych nieprzyjacielskich; wszelako to domniemanie nie zachodzi w stosunku do statku handlowego, który płynie ku jednej z tych miejscowości i którego charakter jako kontrabandy ma się dopiero ustalić.

W braku powyższych domniemań przypuszcza się, że przeznaczenie jest nieszkodliwe.

Domniemania oznaczane w artykule niniejszym dopuszczają dowód przeciwny.

Artykuł 35

Przedmioty kontrabandy warunkowej podlegają zajęciu tylko na okręcie, który zmierza ku terytorium, nieprzyjaciela lub przezeń zajętemu, albo ku jego siłom zbrojnym i nie ma wyładować tych przedmiotów w bliższym porcie neutralnym.

Papiery okrętowe stanowią zupełny dowód podróży okrętu jako też miejsca wyładowania towarów, chyba że okręt spotkany, jawnie odchylił się od drogi, której według papierów okrętowych powinien się trzymać, i nie może tego odchylenia wytłumaczyć uzasadnioną przyczyną.

Artykuł 36

W drodze wyjątku od art. 35, jeżeli terytorium nieprzyjacielskie nie posiada granicy morskiej, przedmioty kontrabandy warunkowej mogą być zajęte, gdy ustalano, że mają przeznaczenie określone w art. 33.

Artykuł 37

Okręt wiozący przedmioty, które podlegają zajęciu jako kontrabanda bezwzględna lub warunkowa, może być zajęty na otwartym morzu lub na wodach stron wojujących w każdej chwili swej podróży, nawet jeżeli ma zamiar zatrzymać się w porcie neutralnym.

Artykuł 38

Zajęcia nie można zarządzić z powodu przewozu kontrabandy dawniej dokonanego i już ukończonego.

Artykuł 39

Przedmioty stanowiące kontrabandę podlegają konfiskacie.

Artykuł 40

Konfiskata okrętu wiozącego kontrabandę jest dozwolona, jeżeli ta kontrabanda stanowi więcej niż połowę ładunku pod względem bądź wartości, bądź wagi, bądź objętości, bądź wysokości przewoźnego.

Artykuł 41

Jeżeli okręt wiozący kontrabandę zostaje puszczony wolno, koszty postępowania przed sądami krajowymi oraz zabezpieczenia okrętu i towaru podczas śledztwa, poniesione przez zaborcę, obciążają okręt.

Artykuł 42

Towary, które należą do właściciela kontrabandy i znajdują się na tym okręcie, podlegają konfiskacie.

Artykuł 43

Jeżeli okręt spotykany na morzu płynie nie wiedząc a rozpoczęciu kroków nieprzyjacielskich albo o stosującej się do jego ładunku deklaracji kontrabandy, przedmioty kontrabandy mogą być skonfiskowane tylko za odszkodowaniem; sam okręt i reszta ładunku nie podlegają konfiskacie ani nie opłacają kosztów przewidzianych w art. 41. Podobnie, jeżeli kapitan powziąwszy wiadomość o rozpoczęciu kroków nieprzyjacielskich albo o deklaracji kontrabandy nie mógł jeszcze wyładować przedmiotów stanowiących kontrabandę.

Przyjmuje się, że okręt wiedział o stanie wojny albo o deklaracji kontrabandy, jeżeli opuścił port neutralny po rozpoczęciu kroków nieprzyjacielskich albo deklaracji kontrabandy, które zostały we właściwym czasie notyfikowane mocarstwu, do którego port należy. Ponadto przyjmuje się, że okręt wiedział o stanie wojny, jeżeli opuścił port nieprzyjacielski po rozpoczęciu kroków nieprzyjacielskich.

Artykuł 44

Okrętowi zatrzymanemu z powodu kontrabandy, a nie podlegającemu konfiskacie ze względu na stosunek kontrabandy do całości ładunku, można zaleźnie od okoliczności zezwolić na dalszą podróż, jeżeli kapitan gotów jest wydać kontrabandę okrętowi strony wojującej.

Wydanie kontrabandy zostaje zaznaczone przez zaborcę w księdze okrętowej zatrzymanego okrętu, a jego kapitan winien doręczyć zaborcy uwierzytelniony odpis wszystkich potrzebnych mu papierów.

Zaborca może zniszczyć wydaną mu w ten sposób kontrabandę.

Rozdział III

O pomocy nieprzyjacielskiej

Artykuł 45

Okręt neutralny zostaje skonfiskowany i w ogóle traktowany jest jak okręt neutralny podlegający konfiskacie z powodu kontrabandy wojennej:

jeżeli podejmuje podróż specjalnie w celu przewozu osób wcielonych do nieprzyjacielskiej siły zbrojnej albo przekazywania wiadomości w interesie nieprzyjaciela;

jeżeli z wiedzą właściciela, najemcy całego okrętu lub kapitana przewozi bądź oddział wojska nieprzyjacielskiego, bądź jedną lub kilka osób, które w czasie podróży pomagają bezpośrednio działaniom nieprzyjaciela.

W wypadkach przewidzianych pod liczbami poprzedzającymi towary należące do właściciela okrętu również podlegają konfiskacie.

Postanowienia artykułu niniejszego nie stosują się, jeżeli okręt spotkany na morzu nie wie o rozpoczęciu kroków nieprzyjacielskich albo jeżeli kapitan dowiedziawszy się o tym nie mógł jeszcze wysadzić na ląd przewożonych osób. Przyjmuje się, że okręt wiedział o stanie wojny, jeżeli opuścił bądź port nieprzyjacielski po rozpoczęciu kroków nieprzyjacielskich, bądź też port neutralny po tym, jak rozpoczęcie to zostało we właściwym czasie notyfikowane mocarstwu, do którego port należy.

Artykuł 46

Okręt neutralny zostaje skonfiskowany i w ogóle traktowany jest tak, jak gdyby był nieprzyjacielskim statkiem handlowym:

jeżeli bierze udział bezpośredni w krokach nieprzyjacielskich;

jeżeli pozostaje pod rozkazami lub pod kontrolą agenta umieszczonego na nim przez rząd nieprzyjacielski;

jeżeli jest w tym czasie przeznaczony wyłącznie do przewozu wojsk nieprzyjacielskich lub przekazywania wiadomości w interesie nieprzyjaciela.

W wypadkach przewidzianych niniejszym artykułem towary należące do właściciela okrętu podlegają również konfiskacie.

Artykuł 47

Każda osoba wcielana do siły zbrojnej nieprzyjacielskiej, znaleziona na okręcie handlowym neutralnym, może być wzięta do niewoli, chociażby okręt nie podlegał zajęciu.

Rozdział IV

O niszczeniu łupów neutralnych

Artykuł 48

Zajęty okręt neutralny nie może, być zniszczony przez zaborcę, ale winien być zaprowadzony do właściwego portu w celu uzyskania orzeczenia prawnego co do ważności zaboru.

Artykuł 49

Wyjątkowo okręt neutralny zajęty przez krążownik państwa wojującego i podlegający konfiskacie może być zniszczony, jeżeli zastosowane się do art. 48 może narazić na szwank bezpieczeństwo okrętu wojennego albo powodzenie działań wojennych, w których ten okręt bierze w tym czasie udział.

Artykuł 50

Przed zniszczeniem należy zapewnić bezpieczeństwo osobom znajdującym się na pokładzie, a wszystkie papiery okrętowe i inne dokumenty, które zainteresowani uznają za pożyteczne dla orzeczenia o ważności zaboru, przenieść na pokład okrętu wojennego.

Artykuł 51

Zaborca, który zniszczył okręt neutralny, powinien przed wydaniem orzeczenia co do ważności zaboru udowodnić, że działał jedynie pod naciskiem wyjątkowej konieczności, jak ją rozumie art. 49. Gdyby tego nie udowodnił, będzie obowiązany do odszkodowania, przy czym zbyteczne jest dochodzenie, czy zabór był dokonany ważnie lub też nie.

Artykuł 52

Jeżeli zabór okrętu neutralnego, którego zniszczenie zostało przyjęte jako uzasadnione, będzie potem uznany za nieważny; zaborca winien dać odszkodowanie zainteresowanym w zamian za zwrot okrętu, do którego mieliby prawa.

Artykuł 53

Jeżeli towary neutralne nie podlegające konfiskacie zostały zniszczone wraz z okrętem, ich właściciel ma prawo do odszkodowania.

Artykuł 54

Zaborca może domagać się wydania lub zniszczenia podlegających konfiskacie towarów znalezionych na okręcie, który sam nie podlega konfiskacie, jeżeli zachodzą okoliczności, które według art. 49 uzasadniłyby zniszczenie podlegającego konfiskacie okrętu. Przedmioty wydane lub zniszczone zapisuje on w dzienniku okrętowym zatrzymanego okrętu i każe kapitanowi wydać sobie uwierzytelnione odpisy wszelkich potrzebnych mu papierów. Gdy wydanie lub zniszczenie zostało dokonane a formalności załatwione, należy upoważnić kapitana do podjęcia przerwanej podróży.

Postanowienia art. 51 i 52 dotyczące odpowiedzialności zaborcy, który zniszczył okręt neutralny, mają tu być również stosowane.

Rozdział V

Zmiana bandery

Artykuł 55

Gdy okręt nieprzyjacielski zmienił banderę na neutralną przed rozpoczęciem kroków nieprzyjacielskich, zmiana jest ważną, chyba że zostało ustalone, iż dokonano jej w celu uniknięcia skutków związanych z charakterem okrętu nieprzyjacielskiego. Niemniej jednak zachodzi domniemanie nieważności, jeżeli w papierach brak aktu zmiany bandery, a okręt utracił przynależność państwa wojującego na mniej niż 60 dni przed rozpoczęciem kroków wojennych; dowód przeciwny jest dopuszczalny.

Zachodzi bezwzględne domniemanie ważności, jeżeli zmiana bandery zastała dokonana na więcej niż 30 dni, przed rozpoczęciem kroków wojennych, jest bezwarunkowa, zupełna, zgodna z ustawodawstwem zainteresowanych krajów, i ma ten skutek, że kontrola okrętu i zysk z niego nie zostają w tych samych rękach, co przed zmianą. Wszelako jeżeli okręt utracił przynależność państwa wojującego na mniej niż 60 dni przed rozpoczęciem kroków wojennych i jeżeli w papierach brak aktu zmiany bandery, zajęcie okrętu nie może uzasadnić prawa do odszkodowania.

Artykuł 56

Zmiana bandery nieprzyjacielskiej na neutralną, dokonana po rozpoczęciu kroków wojennych, jest nieważna, chyba że zostanie udowodnione, iż nie dokonano jej dla uniknięcia skutków związanych z charakterem okrętu nieprzyjacielskiego.

Wszelako bezwzględne domniemanie nieważności zachodzi:
jeżeli zmiany dokonano w czasie podróży okrętu lub w porcie blokowanym;
jeżeli zastrzeżono możliwość odkupu albo zwrotu;
jeżeli nie dopełniono warunków, od których, według ustawodawstwa kraju przyjętej bandery, zależy prawo do bandery.

Rozdział VI

O charakterze nieprzyjacielskim

Artykuł 57

Z zastrzeżeniem postanowień dotyczących zmiany bandery charakter neutralny lub nieprzyjacielski okrętu zależy od bandery, pod którą ma prawo pływać.

To правило nie stosuje się zupełnie do wypadku, który tu nie należy, gdy okręt neutralny oddaje się żegludze w czasie pokoju zarezerwowanej.

Artykuł 58

Charakter neutralny lub nieprzyjacielski towarów znalezionych na okręcie nieprzyjacielskim zależy od charakteru neutralnego lub nieprzyjacielskiego ich właściciela.

Artykuł 59

Jeżeli charakter neutralny towaru znalezionej na okręcie nieprzyjacielskim nie został ustalony, przyjmuje się, że jest nieprzyjacielski.

Artykuł 60

Charakter nieprzyjacielski towaru zakodowanego na okręt trwa aż do przybycia do miejsca przeznaczenia, chociażby przeniesienie własności dokonane zostało w czasie przepawy, po rozpoczęciu kroków wojennych. Wszelako jeżeli przed dokonaniem zaboru poprzedni właściciel neutralny z powodu upadłości obecnego właściciela nieprzyjacielskiego skorzystał z prawa ustawowej rewindykacji towaru, towar odzyskuje charakter neutralny.

Rozdział VII
O konwoju
Artykuł 61

Okręty neutralne płynące pod konwojem okrętu wojennego tej samej bandery nie podlegają zwiedzeniu. Dowódca tego ostatniego na żądanie dowódcy okrętu wojennego państwa wojującego daje mu na piśmie wszelkie wiadomości o charakterze okrętów i ich ładunku, których dowódcy krążownika mogłoby dostarczyć zwiedzenie.

Artykuł 62

Jeżeli dowódca okrętu wojennego państwa wojującego ma powody do podejrzeń, że dowódca okrętu konwojującego został wprowadzony w błąd, powiadamia go o swych podejrzeniach. W tym wypadku dowódca konwoju sam przystępuje do sprawdzenia. Wynik powinien stwierdzić w protokole, którego odpis zostaje doręczony oficerowi krążownika. Jeżeli tak stwierdzone fakty usprawiedliwiają, zdaniem dowódcy konwoju, zabór jednego lub kilku okrętów, opieka konwoju winna im być cofnięta.

Rozdział VIII
O oporze przeciwko zwiedzeniu
Artykuł 63

Opór stawiony siłą przeciwko wykonaniu prawa zatrzymania, zwiedzenia i zajęcia okrętu powoduje zawsze konfiskatę okrętu. Ładunek ma być traktowany jak ładunek okrętu nieprzyjacielskiego; towary należące do kapitana albo właściciela okrętu są uznane za towar nieprzyjacielski.

Rozdział IX
O odszkodowaniu
Artykuł 64

Jeżeli zajęcie okrętu albo towarów nie zostało zatwierdzone przez właściwy sąd, albo nie zostało utrzymane bez sądu, zainteresowani mają prawo do odszkodowania, chyba że istniały wystarczające powody do zajęcia okrętu albo towarów.

Postanowienia końcowe

Artykuł 65

Postanowienia deklaracji niniejszej tworzą całość nierozdzielną.

Artykuł 66

Podpisujące mocarstwa zobowiązują się w razie wojny, w której wszystkie państwa wojujące były uczestnikami niniejszej deklaracji, zapewnić wzajemne poszanowanie prawideł w tej deklaracji zawartych. Wobec tego władzom swoim i siłom zbrojnym wydadzą niezbędne instrukcje i poczynią potrzebne zarządzenia w celu zapewnienia wykonania tych prawideł przez swe sądy, w szczególności przez trybunały kaperskie.

Artykuł 67

Deklaracja niniejsza będzie ratyfikowana możliwie najrychlej. Dokumenty ratyfikacyjne zostaną złożone w Londynie.

Pierwsze złożenie ratyfikacji zostanie stwierdzone w protokole podpisanym przez przedstawicieli mocarstw biorących w nim udział i przez głównego sekretarza stanu Jego Brytyjskiej Mości w departamencie spraw zagranicznych.

Późniejsze złożenia dokonywane będą za pomocą notyfikacji pisemnej, skierowanej do rządu brytyjskiego z dołączeniem dokumentu ratyfikacyjnego.

Uwierzytelniony odpis protokołu pierwszego złożenia ratyfikacji, zawiadomień wzmiankowanych w ustępie poprzedzającym oraz dołączonych do nich dokumentów ratyfikacyjnych będzie niezwłocznie przez rząd brytyjski drogą dyplomatyczną doręczony mocarstwom, które deklarację podpisały. W wypadku przewidzianym w ustępie poprzedzającym rząd ten powiadomi jednocześnie o dacie otrzymania notyfikacji.

Artykuł 68

Deklaracja niniejsza będzie skutkować względem mocarstw, które uczestniczyć będą w pierwszym złożeniu ratyfikacji, w 60 dni od daty protokołu tego złożenia, a względem mocarstw, które ją będą ratyfikowały później, w 60 dni od otrzymania notyfikacji przez rząd brytyjski.

Artykuł 69

Gdyby jedno z mocarstw podpisanych chciało wypowiedzieć deklarację niniejszą, będzie mogło to uczynić jedynie z końcem dwunastoletniego okresu, który rozpocznie się w 60 dni od pierwszego złożenia ratyfikacji, a następnie z końcem kolejnych okresów sześcioletnich, z których pierwszy zacznie się od końca dwunastoletniego okresu.

Wypowiedzenie winno być przynajmniej na rok z góry notyfikowane rządowi brytyjskiemu, który pada je do wiadomości wszystkich mocarstw. Będzie ono miało skutek jedynie wobec mocarstwa, które je notyfikowało.

(Artykuły 70-71 opuszczono)

